University of Pretoria etd – Rossouw, T (2003)

VI TOEKOMSPERSPEKTIEF

Die Erasmuskasteel word wel vir onthale en spesiale geleenthede gebruik. Die vraag wat toenemend gestel word, is of die kasteel oopgestel moet word vir openbare besigtiging. Een argument is dat besoekers aan historiese huise en opelug museums en historiese dorpies dalk 'n entoesiasme sal aanspoor vir die historiese bewaring oor die algemeen.[1]

Aanvanklik wou Krygkor die Erasmuskasteel inrig as 'n klubhuis of ontspanningsentrum met 'n biblioteek en leeskamer, eksklusief vir die personeel van Krygkor. Daar was ook sprake van regte plaastroues wat gehou kon word in die kapel van die Erasmuskasteel.[2] Daar is in 1994 oorweeg om die Erasmuskasteel in te sluit by 'n plaasroete[3], maar vanweë die moderne gebruik van die huis kan daar nie verwag word dat daar toere deur die huis geneem word nie. Belangegroepe soos die Genootskap Oud- Pretoria word wel, per geleentheid, toegelaat om die huis te besoek. Die Genootskap het 'n voorstel gemaak dat die Erasmuskasteel as 'n plaasmuseum bewaar moet word. Dié voorstel is gemaak voordat Krygkor die Erasmuskasteel en omliggende terrein aangekoop het. Genootskap Oud-Pretoria het die gedagte gehad dat die "plaasmuseum" op stadskinders gemik moes wees. 'n Deel van die huis self moes ingerig word as 'n speelgoedmuseum. Van owerheidsweë is hierdie voorstel nie aanvaar nie.[4] Onder Krygkor se bestuur is die plaasatmosfeer wel by die Erasmuskasteel behou. Daar word onder andere hoenders, maar ook ganse, op die terrein aangehou.[5] Dit is 'n aangename gevoel om van die parkeerterrein na die huis te stap, met die ganse wat op die grasperk wei.

---

1 W. M. Whitehill, Education and training for restoration work, in *Historic preservation tomorrow*,p. 36.
2 *Beeld*, 1986 – 02 – 17, p.5; *Beeld*, 1986-02-17, p. 9.
3 *Beeld*, 1994-09-13, p. 6.
4 *Beeld*, 1984-05-02, p. 2.
5 *Beeld*, 1997-01-04, p. 5.

University of Pretoria etd – Rossouw, T (2003)

Die oorspronklike idee van Krygkor was dat die Erasmuskasteel nie vir besoekers oop sou wees nie, maar die twee ouer huisies wel. Daar sou daaglikse besoekure wees. Beide huisies sou met periodemeubels ingerig word.[6] Daar word wel op 'n gereguleerde basis mense van belangegroepe deur die huise geneem. As gevolg van sekuriteitsmaatreëls kan Krygkor nie die huise oopstel nie.

Ongelukkigheid het wel bestaan omdat Krygkor die perseel gekoop het. Mnr. Willem Punt, 'n bewaringskenner van Pretoria, het gemeen dat dit treurige nuus was. Volgens Punt sou die huis en omgewing onderworpe wees aan hoë sekuriteit en sodoende sou die huis nie meer toeganklik wees vir die publiek nie.[7] Dit is geldige kritiek, maar tog moet die positiewe kant ook gesien word. Die Erasmuskasteel word bewaar en is beskerm teen vandale. Die Erasmusfamilie meld self (soos gesien in voorafgaande hoofstukke) hoe hulle deur mense lastig geval is, asook hoe hulle beroof is. Die Erasmuskasteel is relatief toeganklik, gegewe dat belangegroepe vooraf reëlings tref. Krygkor oorweeg dit selfs om geselekteerde skoolgroepe uit te nooi. Dit sal natuurlik net klein groepies moet wees sodat daar beter toesig gehou kan word. Om 'n bietjie te deel in die glorie van die begin van die twintigste eeu sal dit dalk 'n goeie voorstel wees om een keer per jaar 'n tipiese Victoriaanse dag by die Erasmuskasteel te hou, waar mense dan, uitgedos in Victoriaanse drag, uit daardie tydperk die dag kan geniet op die grasperke rondom die kasteel.

Of die Erasmuskasteel histories van waarde is, sou vir baie mense , selfs ten opsigte van die argitektuur, betwisbaar wees aangesien Picton-Seymour die aanname maak dat die huis se ontwerp uit 'n patroonboek verkry is. Dat

---

6 *Beeld*, 1987-03-31, p15.
7 *Beeld*, 1984-05-02, p. 2.

University of Pretoria etd – Rossouw, T (2003)

die huis uniek is in Pretoria, is onbetwisbaar. Of dit nou sy besonderse argitektoniese ontwerp of ligging is, die huis het na sy restourasie nog steeds die sjarme van 1903, al is hy nou omring deur snelweë en stedelike uitbreiding. Dié kasteel móét bly staan.